

Dosarul nr. 2r-294/22
2-20086436-01-2r-07062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: R. Pascari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.L. Pruteanu, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

DECIZIE

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Voitov Zinaida,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Voitov Zinaida împotriva lui Țurea Artiom, intervenient accesoriu notarul public Zinaida Zgardan, cu privire la declararea moștenitorului nedemn, anularea dobândirii moștenirii de către moștenitorul nedemn, recunoașterea dreptului de moștenitor legal asupra masei succesoriale,

împotriva încheierii din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Voitov Zinaida împotriva hotărârii din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 20 iulie 2020, Voitov Zinaida a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Țurea Artiom, intervenient accesoriu notarul public Zinaida Zgardan, solicitând declararea moștenitorului nedemn, anularea dobândirii moștenirii de către moștenitorul nedemn, recunoașterea dreptului de moștenitor legal asupra masei succesoriale.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de Voitov Zinaida.

La 25 octombrie 2021, Voitov Zinaida, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion, a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea a hotărârii din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-au dat curs cererii de apel depuse de Voitov Zinaida, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion și s-a acordat apelantului termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 225 lei. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La 11 aprilie 2022, Voitov Zinaida, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion, a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Voitov Zinaida, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion împotriva hotărârii din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta în termenul stabilit nu a lichidat integral neajunsurile cererii de apel. S-a remis lui Voitov Zinaida cererea de apel cu toate documentele anexate, s-a explicat că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată în termenul și modul stabilit a aceleiași apelante, cu cererea de apel, împotriva aceleiași hotărâri, cu același obiect și temeuri, dacă apelanta a lichidat neajunsurile.

La 16 mai 2022, Voitov Zinaida a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu soluționarea prin decizie a problemei respective și restituirea cauzei spre re judecare.

În motivarea recursului Voitov Zinaida și-a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este nefondată, neîntemeiată și lipsită de suport juridic.

A indicat că, încheierea instanței de apel, prin care s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor, a fost expediată doar reprezentantului său, iar apelanta personal nu a știut de existența actului procedural, motiv din care nici nu a avut cum să o execute.

Consideră, că urmează a fi repusă în termenul de lichidare a neajunsurilor

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa poștală a recurenteii Voitov Zinaida, mun. Chișinău, str. Varzaru 14 la data de 09 mai 2022 (f.d.116), dar date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc, inclusiv la poșta electronică a avocatului Stegărescu Ion avocatstegarescu@gmail.com.

Astfel, recursul declarat la 16 mai 2022 este în termen.

La 17 mai 2022, în adresa intimatului Țurcan Artiom și notarul Zgardan Diana a fost expediată copia recursului declarat de Voitov Zinaida, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 125), însă intimații nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă, că la 25 octombrie 2021, Voitov Zinaida a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 octombrie 2021.

În conformitate cu art. art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În context, prin încheierea din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-au dat curs cererii de apel depuse de Voitov Zinaida, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion și s-a acordat apelantului termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 225 lei. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La 11 aprilie 2022, Voitov Zinaida, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion, a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 20 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Voitov Zinaida, reprezentată de avocatul Stegărescu Ion împotriva hotărârii din 20 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta în termenul stabilit nu a lichidat integral neajunsurile cererii de apel. S-a remis lui Voitov Zinaida cererea de apel cu toate documentele anexate, s-a explicat că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată în termenul și modul stabilit a aceleiași apelante, cu cererea de apel, împotriva aceleiași hotărâri, cu același obiect și temeuri, dacă apelanta a lichidat neajunsurile.

Or, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Prin prisma criticilor aduse încheierii contestate, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel depuse de Voitov Zinaida împotriva hotărârii din 20 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motivele ce succed.

În context, Colegiul reiterează că, la data de 25 octombrie 2021 Voitov Zinaida a înregistrat cererea de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii din 20 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea instanței de apel din 27 ianuarie 2022, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse împotriva hotărârii din 20 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, de către Voitov Zinaida, ultimei i s-a acordat un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovada de plată a taxei de stat (f.d.103-104).

Copia încheierii din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa poștală a apelantei Voitov Zinaida, conform scrisorii datate cu 02 aprilie 2022 (f.d.105), inclusive la poșta electronică a avocatului acesteia Stegărescu Ion, avocatstegarescu@gmail.com, fiind recepționată în aceeași zi.

Deși, reprezentantul recurente a recepționat copia încheierii instanței de apel din 27 ianuarie 2022 la data de 02 aprilie 2022, a depus cererea de apel motivată la data de 11 aprilie 2022, fără însă a anexa dovada de plată a taxei de stat.

Colegiul reiterează că, instanța de apel, prin încheierea din 19 aprilie 2022, a restituit cererea de apel depusă de Voitov Zinaida împotriva hotărârii din 20 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, constatând că, încheierea în copie a instanței de apel din 27 ianuarie 2022 a fost recepționată la data de 02 aprilie 2022 de către reprezentantul apelantei, avocatul Stegărescu Ion însă nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat, neremediind integral neajunsurile indicate în încheierea din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În altă ordine de idei, Colegiul evocă prevederile art. 113 din Codul de procedură civilă, conform cărora dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a concluzionat că, apelanta în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat.

Respectarea dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, reținut și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art. 13 din Convenție, în, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

Nu poate fi reținut argumentul recurenteii precum că încheierea instanței de apel de a nu da curs cererii de apel nu i-a fost adusă la cunoștință, respectiv nu avea cum să o execute, or, materialele cauzei demonstrează contrariul, copia actului de procedură fiind recepționat prin poșta electronică de avocatul acesteia.

Or, în conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În asemenea circumstanțe nu poate fi invocat faptul că lui Voitov Zinaida, i s-ar îngădi accesul la justiție, precum și că nu i s-ar garanta posibilitatea exercitării căii de atac și dreptul la apărare or, împrejurările expuse supra reliefează că, instanța de apel a acordat posibilitatea apelantei, având în vedere inclusiv principiul contradictorialității, să-și poată valorifica drepturile garantate de legislația națională, precum și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului.

De altfel, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în

restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării integrale a indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres termenele și condițiile de acceptare a cererilor de apel, iar prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Voitov Zinaida.

Se menține încheierea din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Voitov Zinaida împotriva lui Țurea Artiom, intervenient accesoriu notarul public Zinaida Zgardan, cu privire la declararea moștenitorului nedemn, anularea dobândirii moștenirii de către moștenitorul nedemn, recunoașterea dreptului de moștenitor legal asupra masei succesoriale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic